

بیم و امید فین تک ها

در آینده اقتصاد ایران

محمد فرجود

مدیرعامل هلدینگ فناوری و نوآوری بانک تجارت (تفتا)

همایش چشم انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳

۲۹ و ۳۰ بهمن ماه ۱۴۰۲ — تهران، هتل المپیک

Iranian Economy Overview Conference

February 18-19th, 2024 — Olympic Hotel, Tehran

مرکز پژوهش‌های مالی و اقتصادی فضای اقتصاد

دنیای اقتصاد

شتاب‌دهنده کسب‌وکار در بستری از تبادلات حرفه‌ای

مروری بر اقتصاد دیجیتال

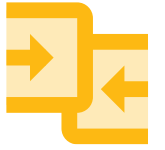
اقتصاد دیجیتال شامل تمام فعالیت‌های اقتصادی است که به استفاده از **ورودی‌های دیجیتال**، از جمله فناوری‌های دیجیتال، زیرساخت‌های دیجیتال، خدمات دیجیتال و داده‌ها متکی یا به طور قابل توجهی افزایش یافته است.

تعریف OECD از اقتصاد دیجیتال

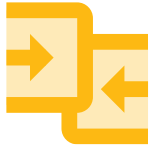
OECD

عوامل تأثیرگذار در اقتصاد دیجیتال

۱۵.۵
درصد

سهم اقتصاد
دیجیتال از GDP

۱۵
تریلیون دلار

ارزش اقتصاد
دیجیتال جهان تا
سال ۲۰۲۵

۱۱.۵
تریلیون دلار

حجم اقتصاد
دیجیتال جهان در
سال ۲۰۲۳

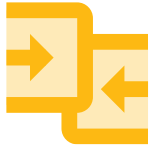
۸.۵
درصد

سرعت متوسط رشد
سالانه اقتصاد
دیجیتال تا سال ۲۰۲۵

۷.۱
درصد

سرعت رشد
اقتصاد دیجیتال
در سال ۲۰۲۳

اقتصاد دیجیتال ایران

۸.۵
درصد

سهم اقتصاد
دیجیتال از GDP

۲۵۰۰ هزار
میلیارد تومان

اقتصاد دیجیتال
ایران تا سال ۱۴۰۵

۱۲۰۰ هزار
میلیارد تومان

اقتصاد دیجیتال
ایران در سال ۱۴۰۱

۲۰
درصد

پیش بینی سرعت رشد
سالانه اقتصاد دیجیتال تا
سال ۱۴۰۵

۲.۵
درصد

سرعت رشد
اقتصاد دیجیتال
در سال ۱۴۰۱

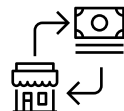

شاخص‌های مرتبط با اقتصاد دیجیتال در برنامه هفتم توسعه

ابزارهای تأمین مالی

فراهم آوردن امکان پذیرش شرکت‌های فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال در بازار اوراق بهادار با ایجاد بورس تخصصی؛
استقرار شاخص‌های بورس ویژه، ابزارهای مالی جدید و پذیرش دارایی‌های نامشهود؛

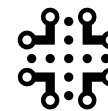
سهولت کسب و کار

تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار؛

زیرساخت و پهنای باند

اتصال ۲۰ هزار نقطه از امکان اداری، تجاری و مسکونی به فیبر نوری؛

تربیت نیروی انسانی

تربیت ۵۰۰ هزار نفر نیروی ماهر و متخصص؛

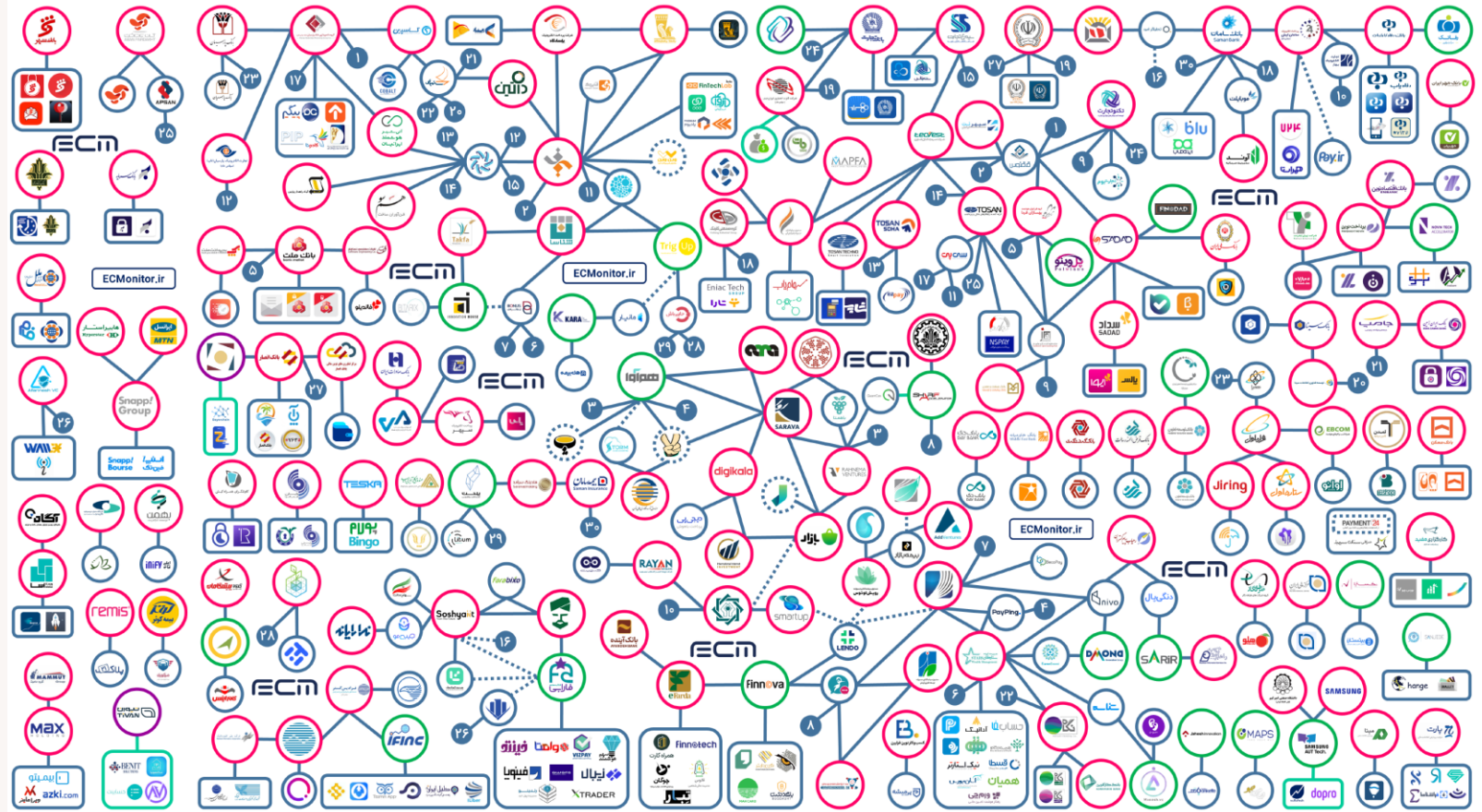
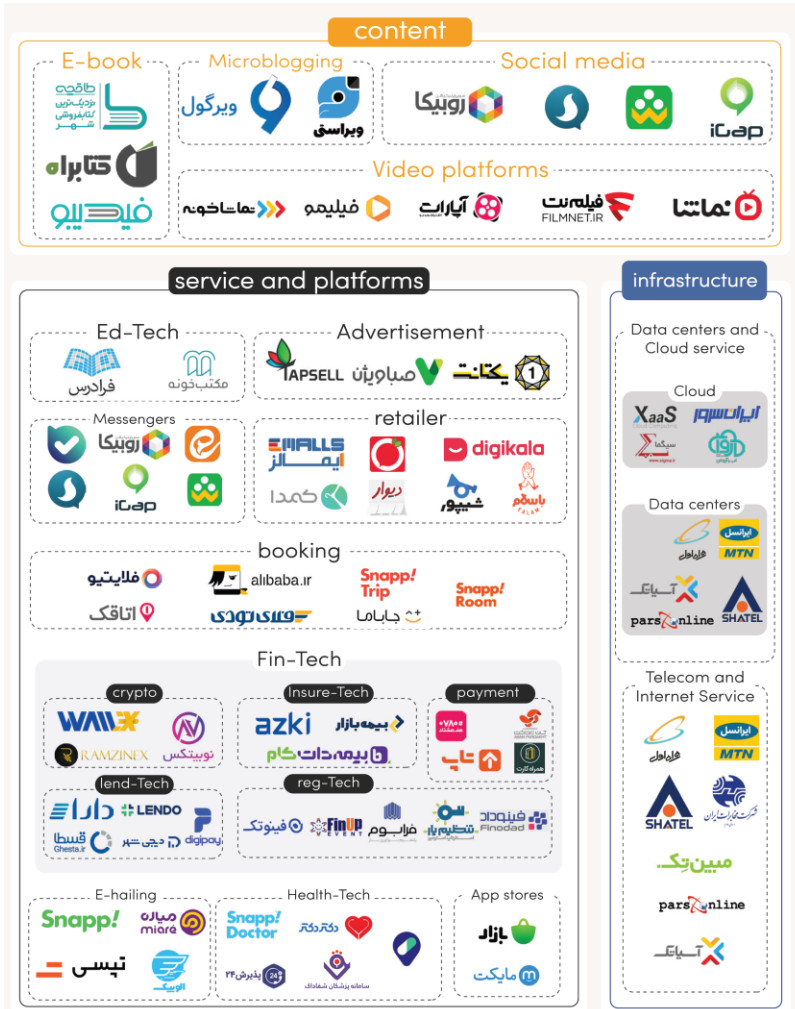

اشتراک‌گذاری داده

ایجاد دسترسی کسب‌وکارهای رقومی (دیجیتال) به داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز از طریق مرکز ملی تبادل اطلاعات با حفظ امنیت داده‌های شخصی؛
لزوم تدوین سند سیاست‌ها و الزامات حفاظت و حمایت از داده‌های شخصی؛

بازیگران اکوسیستم دیجیتال ایران

اکوسیستم فین تک ایران

حوزه‌های پیشرو در اقتصاد دیجیتال

سهم بخش	جهان	ایران
تجارت الکترونیک	۳۳,۶ درصد	۴۵ درصد
فین تک	۲۳,۲ درصد	۲۰ درصد

فین تک ها بازیگران کلیدی اکوسیستم اقتصاد دیجیتال

بانکداری آینده چگونه است؟

نسل‌های مختلف بانکداری

نسل اول بانکداری

- بانکداری سنتی
- ارائه خدمات در شعب

نسل دوم بانکداری

- بانکداری سلف سرویس
- ارائه خدمات خارج از ساعت کاری
- آغاز کار با دستگاه‌های خودپرداز

نسل سوم بانکداری

- استفاده از تلفن همراه در ارائه خدمات بانکی
- عدم توجه به زمان و مکان در ارائه خدمات
- پرداخت موبایلی، بانک PPP

نسل چهارم بانکداری

- بانکداری دیجیتال
- استفاده از هوش مصنوعی در ارائه خدمات

DIGITAL BANKING

نسل چهارم
بانکداری
تاکنون - ۲۰۱۷

نسل سوم
بانکداری
۲۰۰۷-۲۰۱۷

نسل دوم
بانکداری
۱۹۸۰-۲۰۰۷

نسل اول
بانکداری
۱۴۷۲-۱۹۸۰

دیجیتال

توزیع خدمات

فیزیکی

زیاد

Friction

کم

تا سال ۲۰۲۵

بزرگترین سازمان‌های سپرده‌پذیر، شرکت‌های فناوری محور خواهند بود.

۳ میلیارد نفر بدون بانک (Unbanked)، بدون حضور در شعب، به خدمات مالی دسترسی خواهند شد.

بیشترین مشاوره‌های پولی از طریق هوش مصنوعی، الگوریتم‌ها و نرم‌افزارها خواهد بود.

تا سال ۲۰۳۰

ده‌ها کشور فاقد پول نقد خواهند بود.

هوش مصنوعی عامل تغییر بیش از ۳۰ درصد مشاغل امروزی در بانکداری است.

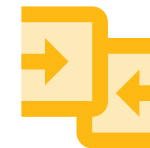
نقش فین تک ها در اقتصاد دیجیتال

مزایا و فرصت‌های فین‌تک در اقتصاد دیجیتال

نقش فین تک‌ها در فراگیری مالی

فراگیری مالی (Financial Inclusion)

دسترسی مقرون به صرفه تمامی افراد و کسب و کارها به ویژه اقشار ضعیفتر

یک جامعه به محصولات و خدمات مالی مفید

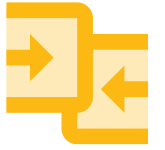
مزایای فراگیری مالی:

رشد اقتصادی و برابری درآمد

اشتغال، کاهش فقر و بهبود معیشت افراد

کاهش شکاف دیجیتالی

تعداد فین تک‌ها در سال ۲۰۲۳

۱۱,۶۵۱

Americas

۹,۶۸۱

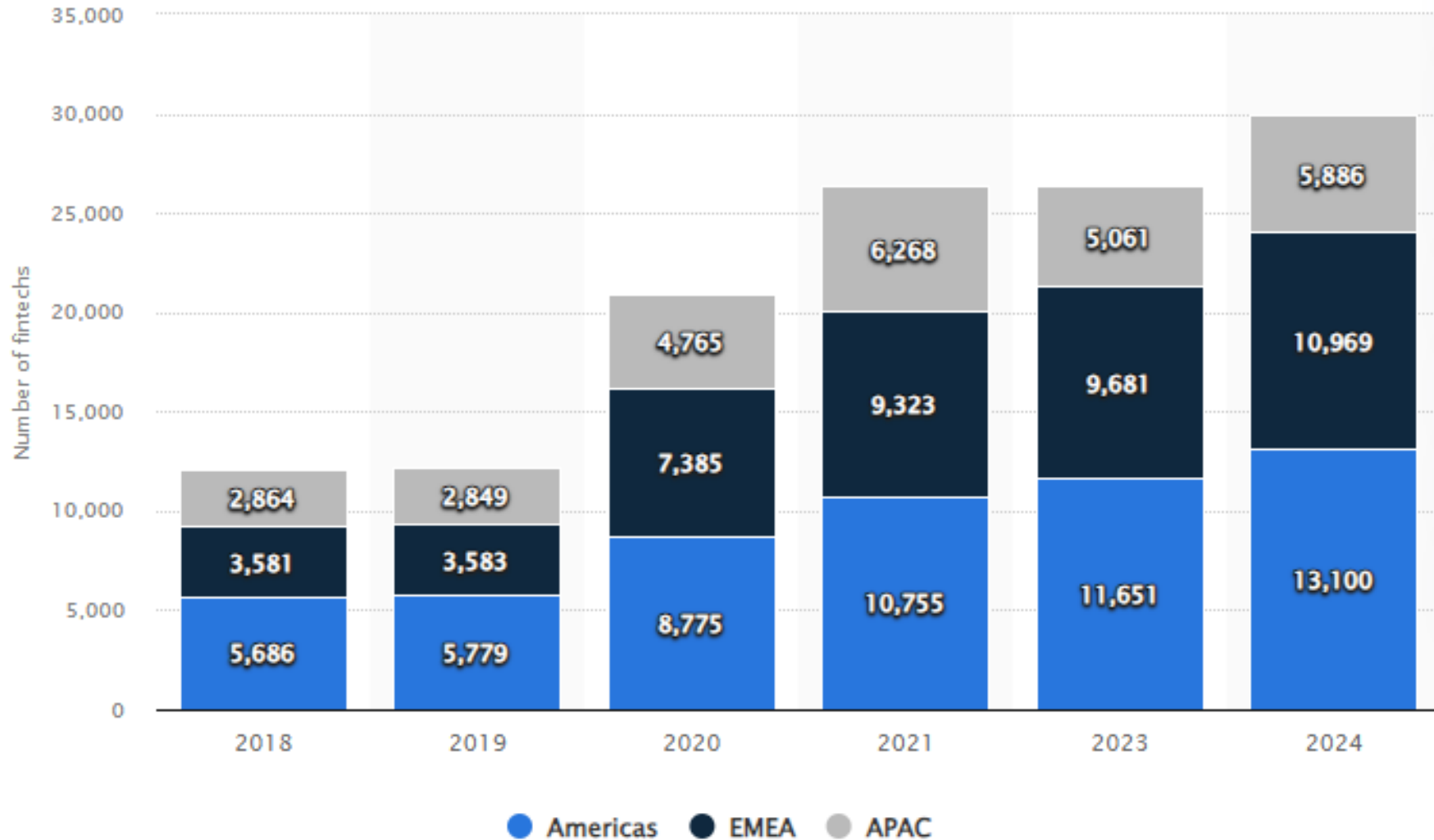
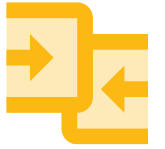
Europe, Middle East, Africa

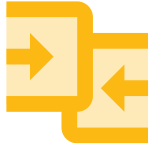

۵,۰۶۱

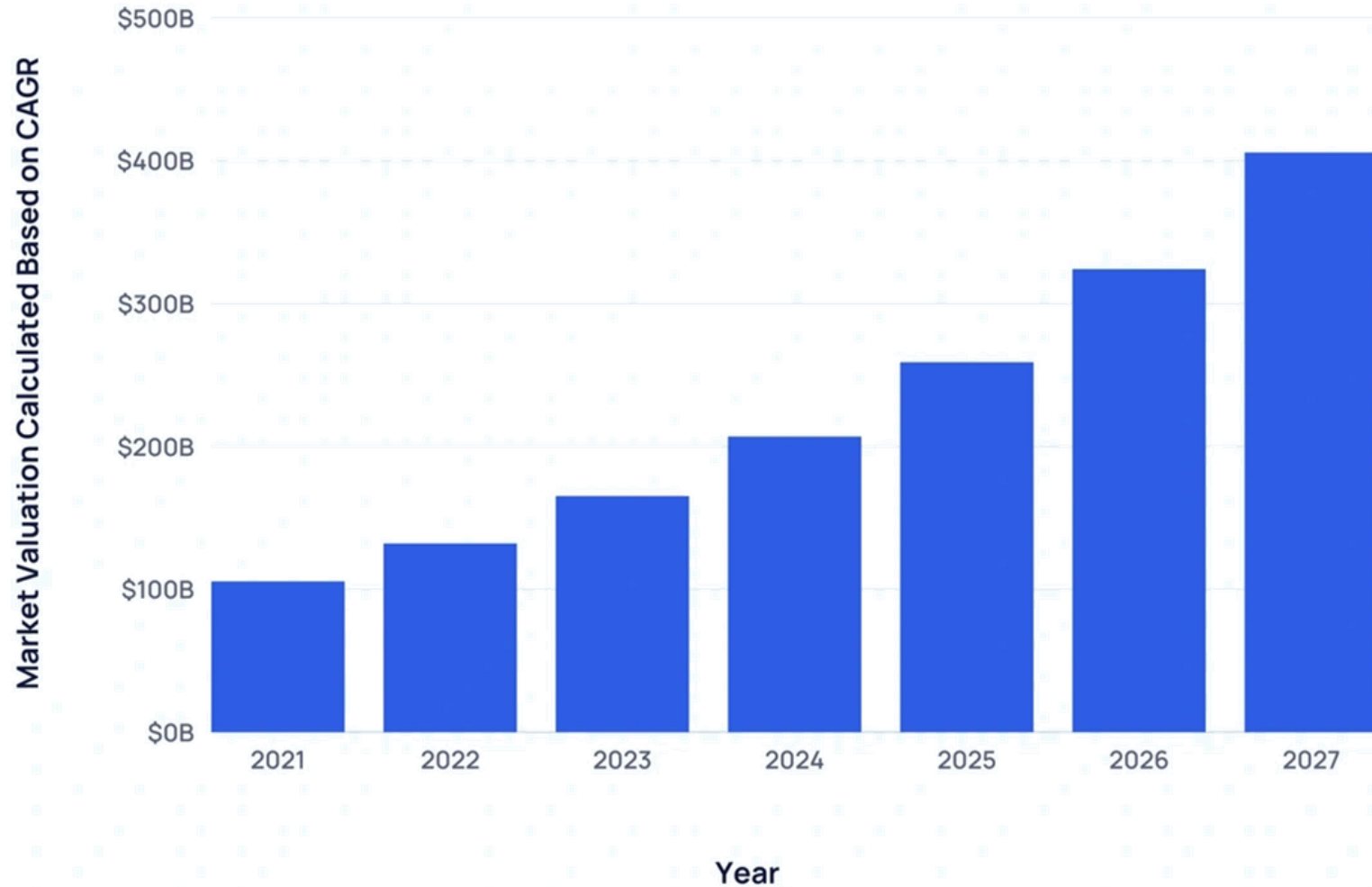
Asia-Pacific

تعداد فین تک‌ها در سال ۲۰۲۳

Fintech Market Growth Projections

برخی روندهای مهم فین تک

وام دهی
دیجیتال

خدمات شرکتی

بانکداری باز

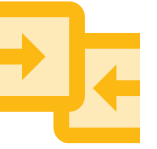
نئوبانک ها

نئوبانک

روندی در بانکداری نوین

NEO
BANK

مقایسه نئوبانک با بانکداری کلاسیک

نئوبانک

وب و سرویس‌های موبایل

کمتر از ۱۰ سال

مجازی و منعطف

تلفنی و آنلاین

کم و شفاف

ندارد

فوری و بدون کاغذ

بستر خدمات

قدمت

ارتباط با مشتری

پشتیبانی

هزینه‌ها

شعبه فیزیکی

فرآیندهای ارائه خدمات

بانکداری سنتی

شعبه فیزیکی، موبایل و اینترنت

بیش از ۱۰۰ سال

طولانی مدت و حضوری

حضوری، تلفنی و آنلاین

زیاد و پیچیده

دارد

زمان بر و نیاز به تکمیل فرم‌ها

انواع خدمات نئوبانک‌ها

خدمات پایه

بانکداری

- افتتاح حساب
- مدیریت حساب
- کارت‌های اعتباری
- کیف پول

خدمات مالی

پرداخت

- تسهیل پرداخت
- پردازش پرداخت‌ها
- نقل و انتقال پول
- بین طرفین
- نقل و انتقال
- بین‌المللی

وام

- ارائه وام
- ارائه خط اعتباری
- اعطای وام به
- شرکت‌ها

سرمایه‌گذاری

- پلتفرم‌های
- سرمایه‌گذاری
- مدیریت سرمایه
- سرمایه‌گذاری خرد
- اوراق قرضه

سایر خدمات

مدیریت مالی شخصی

- بانکداری خانواده
- بودجه‌بندی
- هزینه‌ها
- بررسی الگوهای مالی

خدمات جانبی

- آموزش‌های مالی
- بیمه

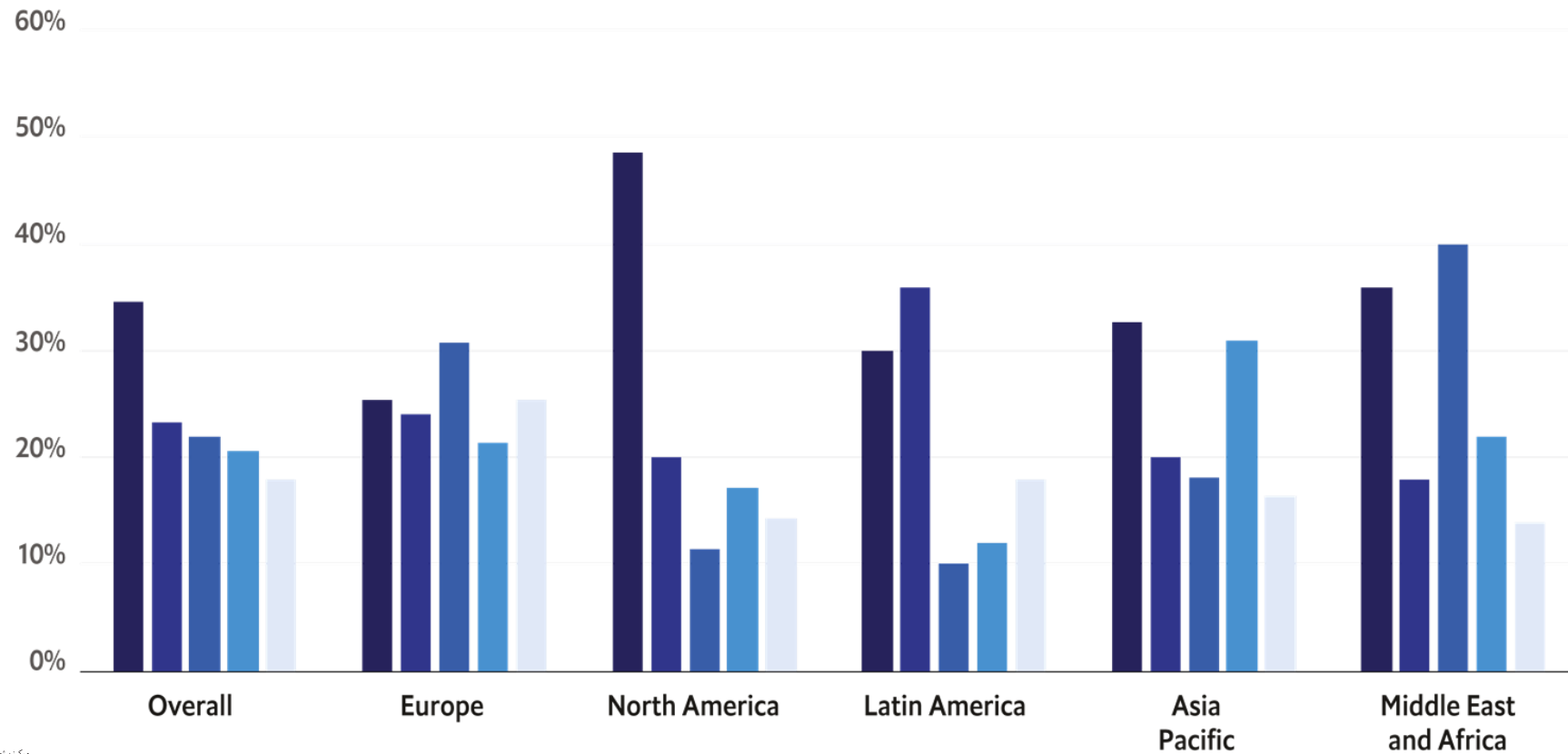
STARLING BANK

حوزه‌های مورد توجه بازیگران جدید

- Investments (self-executed or robo-advisory)
- Payments
- Trade finance
- International remittances
- Savings and deposits

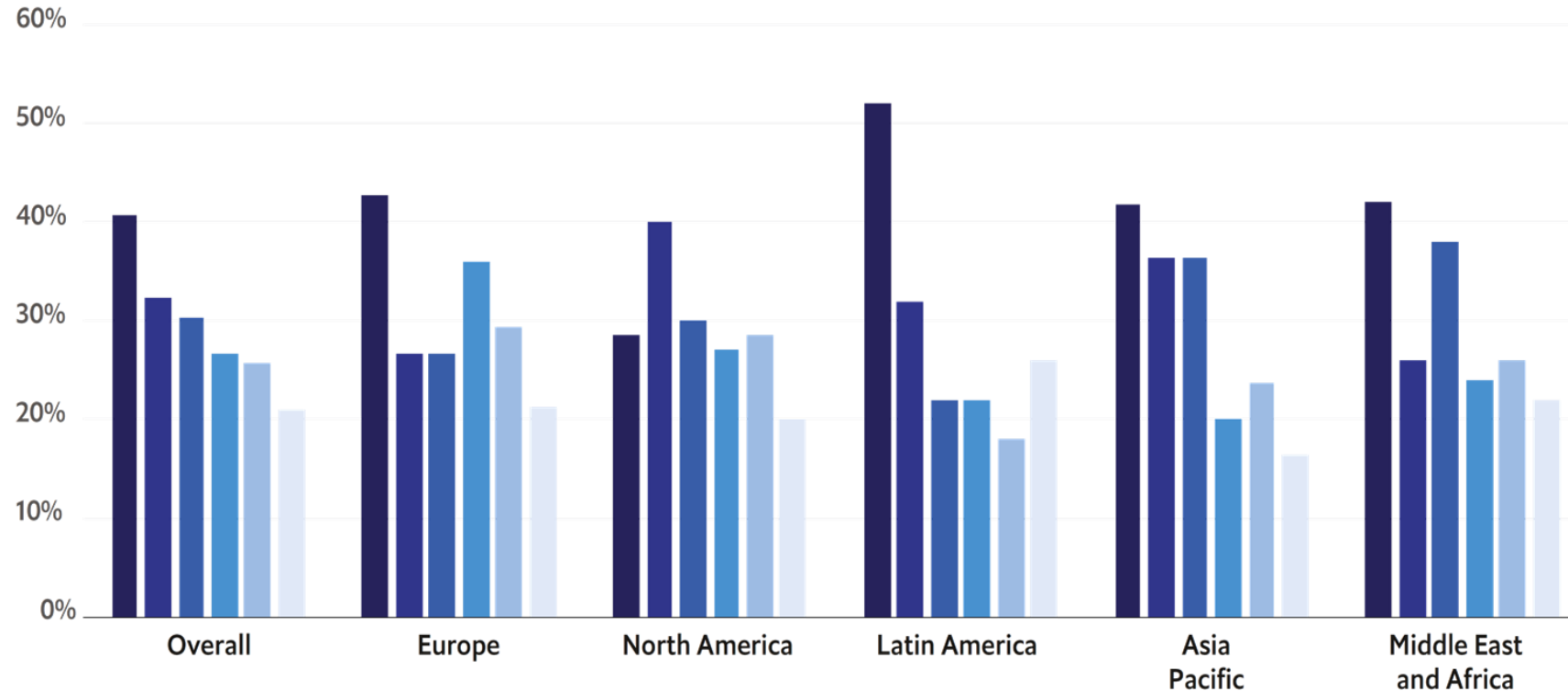
بانک‌ها در مقابل فین‌تک‌ها

استراتژی بانک‌ها در قبال فین تک ها

- Invest in fintech start-ups
- Participating in sandboxes to collaborate with fintechs and other technology providers
- Open bank hub initiatives
- Building a greenfield digital bank or fintech company
- Creating in-house accelerator/incubator programmes
- Acquire existing fintechs

بانک‌ها و اکوسیستم فین‌تک

همکاری بانک‌ها با فین‌تک‌ها

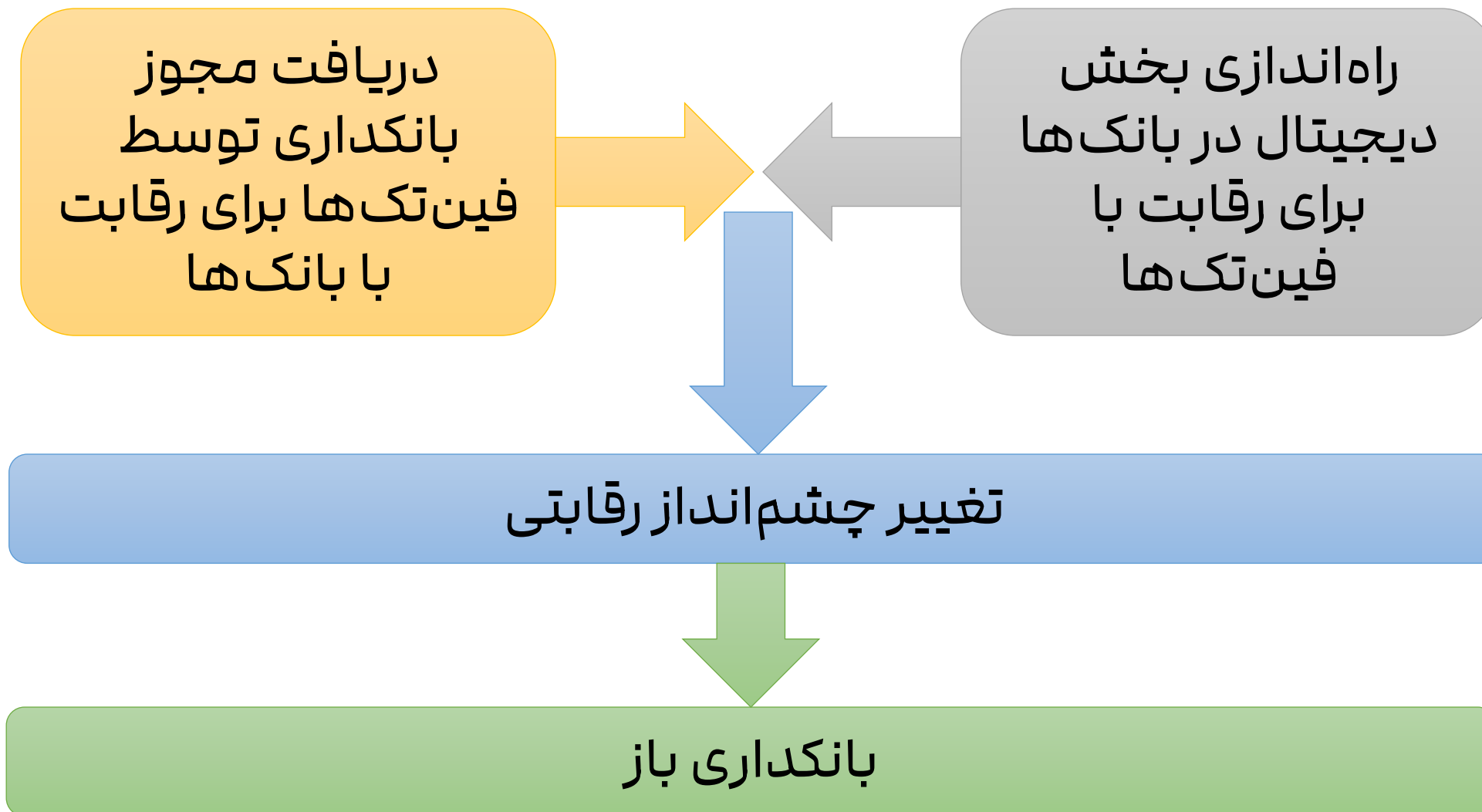

ایجاد زمینه‌های کسب‌وکاری
مشابه فین‌تک در بانک

سرمایه‌گذاری، خرید و
ادغام فین‌تک‌ها

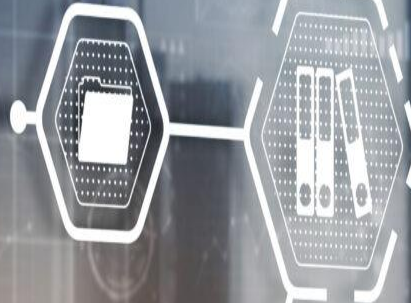
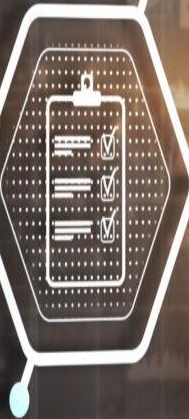

تقابل بانک‌ها و فین‌تک‌ها

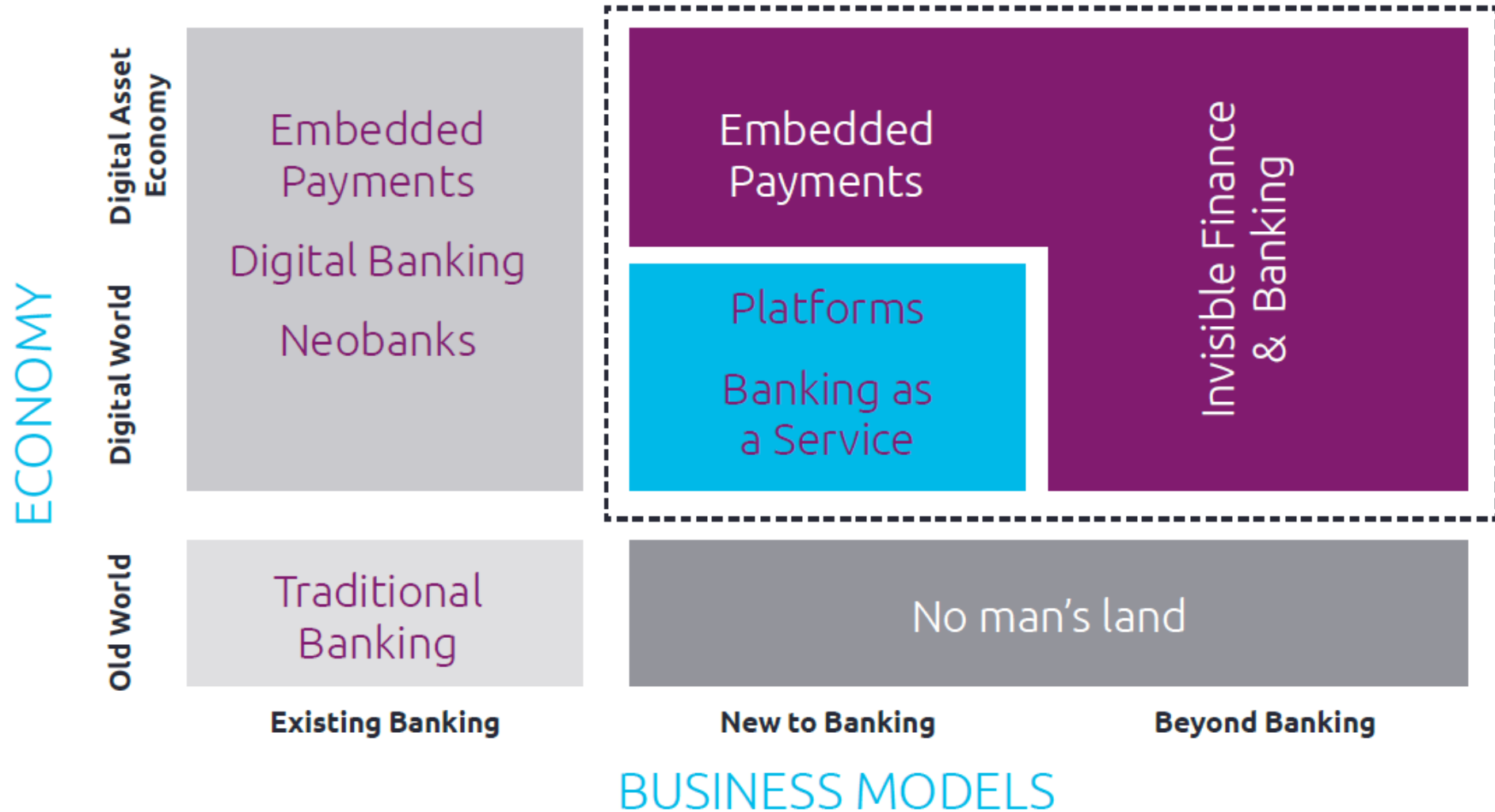

بانکداری باز

**OPEN
BANKING**

نسل آینده بانکداری مبتنی بر مفهوم بانکداری باز

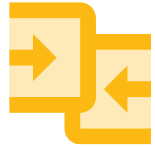

نقش فین تک‌ها در تأمین مالی زنجیره‌ای

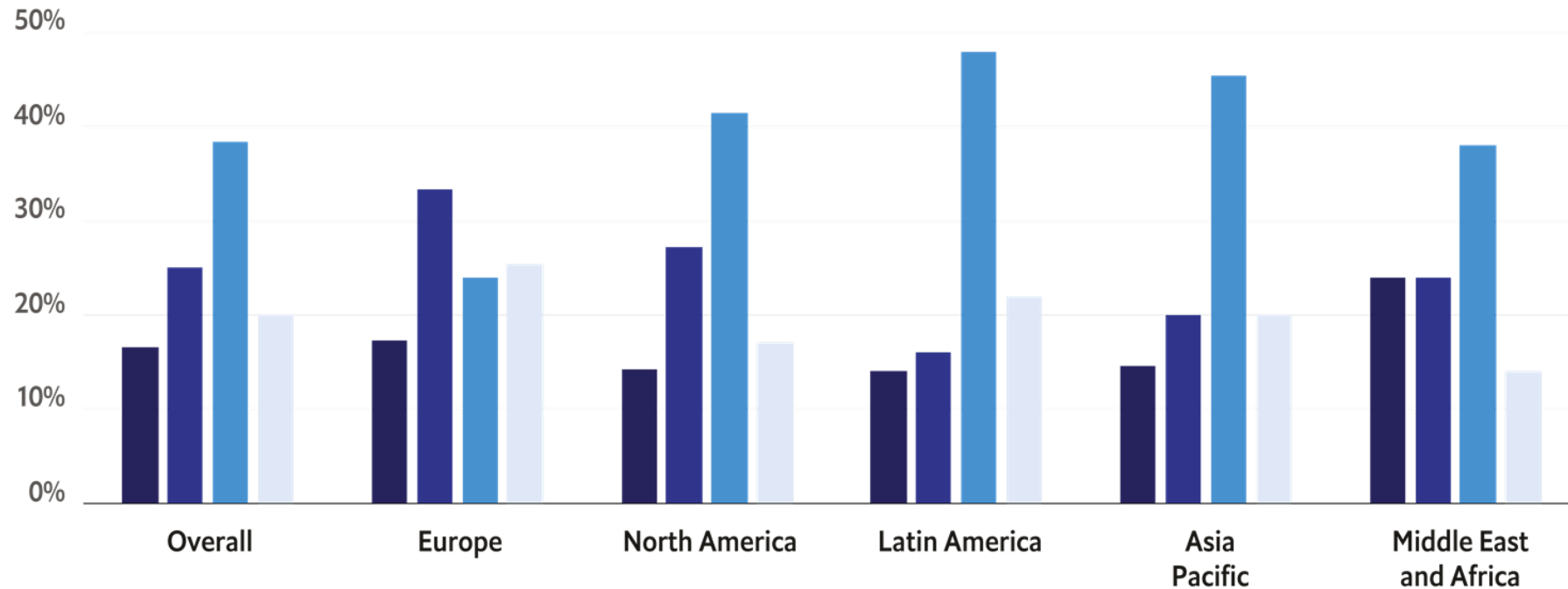
B2B

تغییر در مدل کسب و کاری بانک‌ها

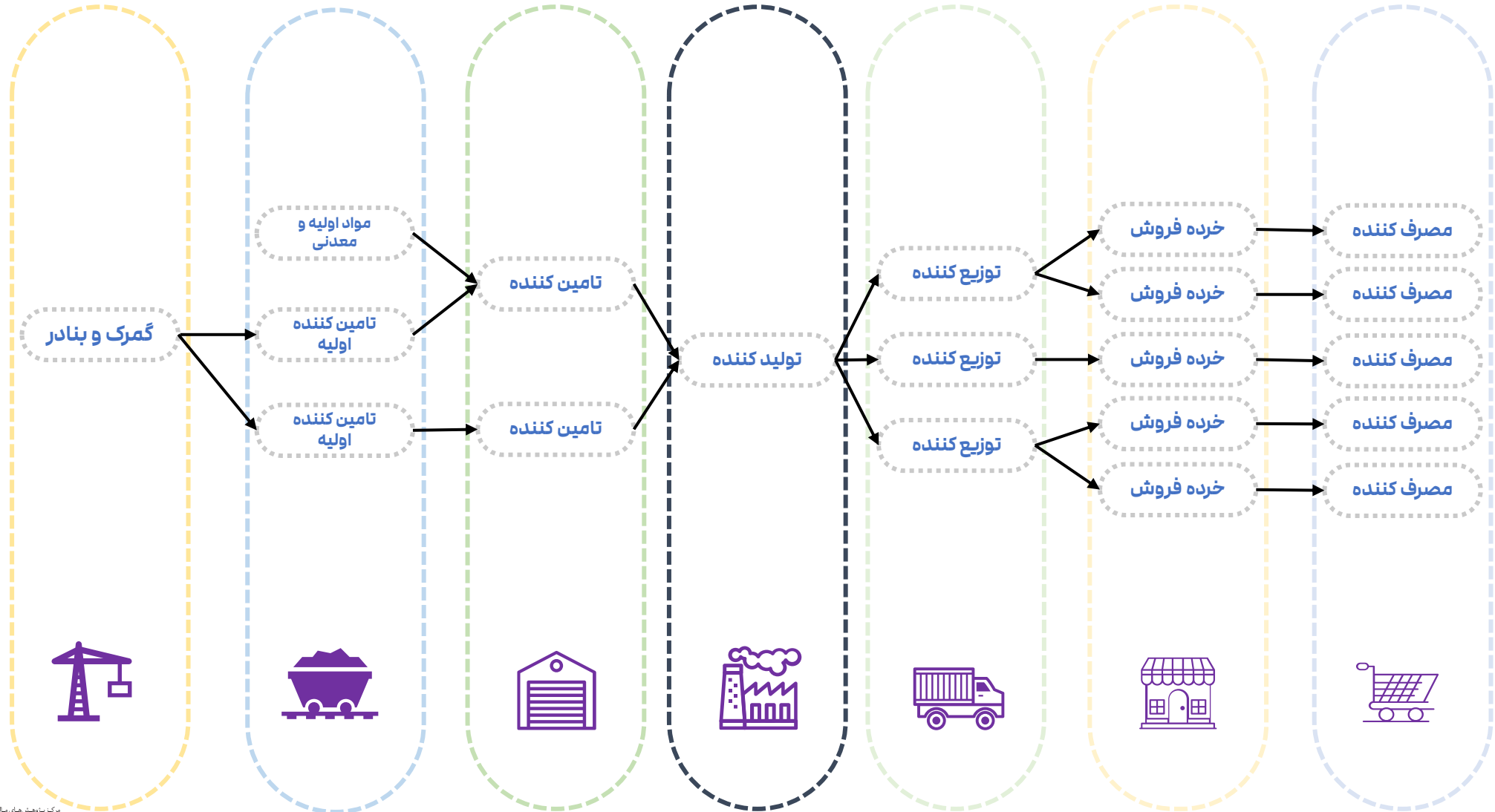
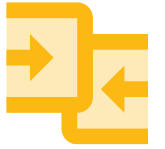

- Developing a niche proposition for own customers
- Maintaining own product offerings and becoming an aggregator of third-party banking and/or non-banking products
- Acting as a true digital ecosystem
- Providing "banking as a service" offerings to brands and fintechs

- B۲B، روندی جدید در بانکداری سنتی؛
- استفاده از ظرفیت فین‌تک‌ها برای ارائه خدمات B۲B و B۲B۲X؛

تأمین مالی زنجیره‌ای

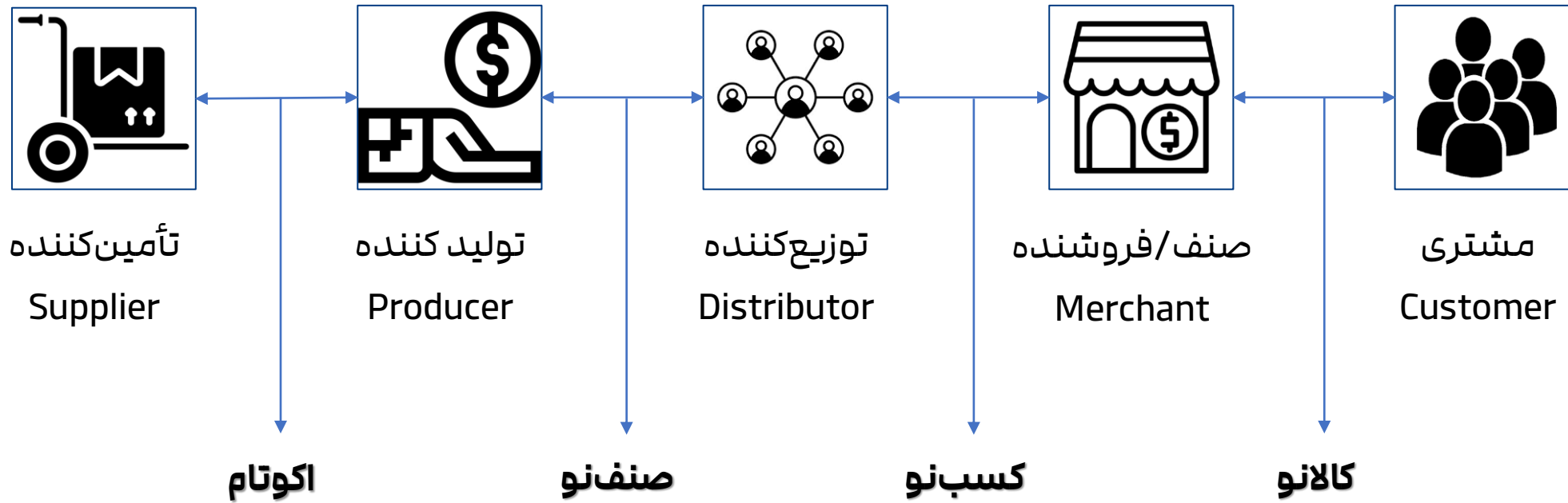
نقش فناوریهای مالی در تأمین مالی صنایع

- گردش اعتبار به جای نقدینگی
- افزایش قدرت تأمین مواد اولیه و تجهیزات برای تولید کننده
- رونق تولید و کاهش هزینه تمام شده

نمونه‌ای از خدمات ارائه شده در تأمین مالی زنجیره‌ای در بانک تجارت

تجارت شایان
سهامانه کسب و کار

شرکت کارت اعتباری ایران کیش
(سهامی عام)

سیم‌غ تجارت
سهامانه پی‌اچ‌بی‌سی

خدمات وام دهی خرد

Lending

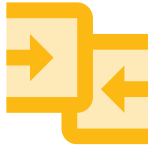
ارزش افزوده تسهیلات یارها

- ارائه تسهیلات غیرحضوری خرد و بدون ضامن؛
- ارتقاء شمولیت مالی و افزایش دسترسی مردم به خدمات مالی؛
- ارائه تسهیلات به افراد فاقد رتبه اعتباری و نیز در مناطق کمتر برخوردار؛
- افزایش قدرت خرید مردم با توجه به تورم؛
- شفافیت و هدایت تسهیلات به سمت نقطه خرید؛

آمارهای جهانی از پلتفرم‌های دیجیتال وام‌دهی

اندازه بازار لندتک در سال ۲۰۲۳ :

۴۰۵ میلیارد دلار

پیش‌بینی اندازه بازار لندتک در سال ۲۰۲۸ :

۷۱۰ میلیارد دلار

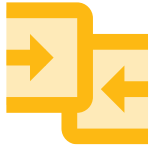
نرخ رشد:

۱۱,۲۹ درصد

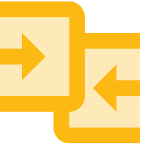
سهم بازار لندتک از کل تسهیلات اعطایی:

۷,۴۵ درصد

مهمترین لندتک‌های ایرانی (۱۳۹۸ - ۱۴۰۲)

ازکی‌وام تسهیلات‌یار		قسطا تسهیلات‌یار		اسنپی BNPL		دیجی‌پی تسهیلات‌یار BNPL	
تارا BNPL		دارا BNPL		لندو تسهیلات‌یار		اعتبارینو تسهیلات‌یار	
تالی BNPL		ویپاد تسهیلات‌یار BNPL		ایزی‌پی تسهیلات‌یار BNPL		کیپا تسهیلات‌یار	
متاوام تسهیلات‌یار BNPL		زرین‌لند تسهیلات‌یار		تاپ‌لند تسهیلات‌یار		بالون تسهیلات‌یار	
انتخابی‌نو تسهیلات‌یار		والتا تسهیلات‌یار		نسیبا تسهیلات‌یار		دیجی‌شهر تسهیلات‌یار	

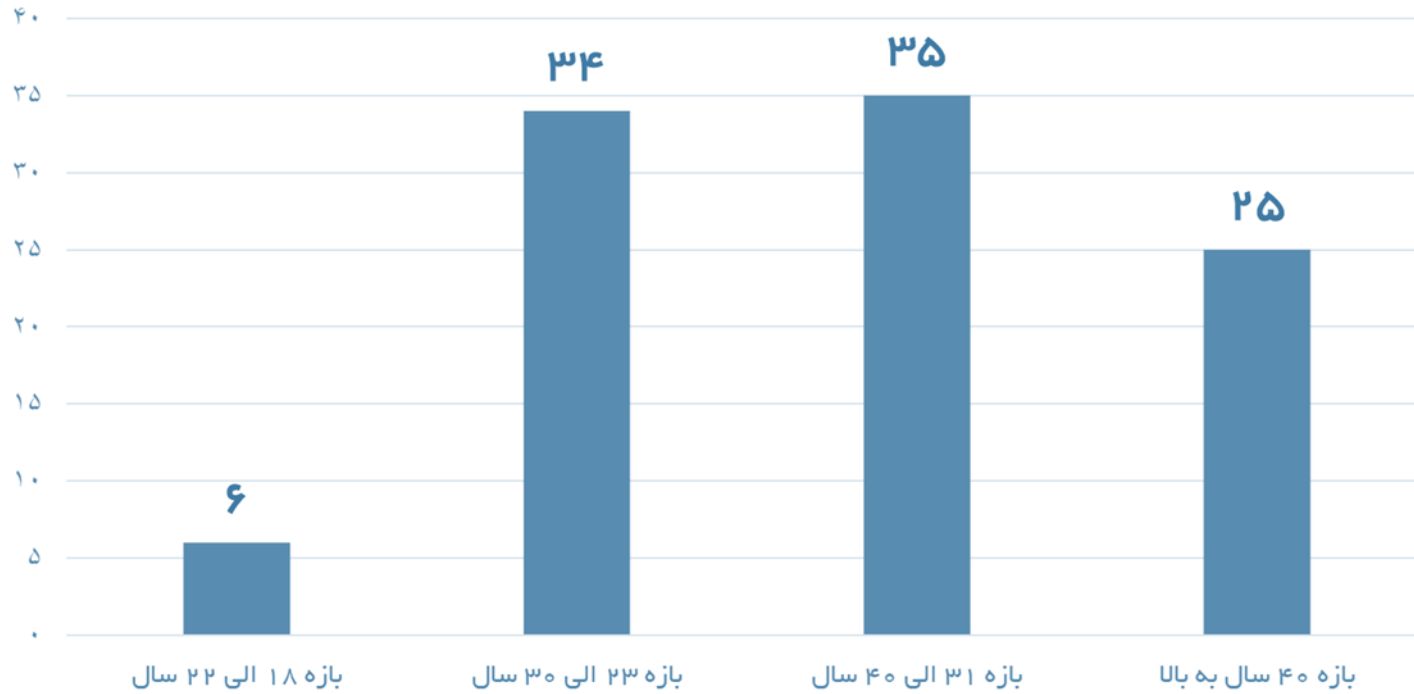
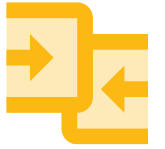
مقایسه درصد تسهیلات اعطایی توسط سازوکار بانک‌ها و تسهیلات یاران

۱۹/۵ درصد کمتر	<h3>استان‌های برخوردار</h3> <p>درصد تسهیلات اعطا شده توسط بانک: ۷۶.۷٪ درصد تسهیلات اعطا شده توسط تسهیلات یاران: ۵۷.۲٪</p>
۱۵/۴ درصد بیشتر	<h3>استان‌های در حال توسعه</h3> <p>درصد تسهیلات اعطا شده توسط بانک: ۱۵.۱٪ درصد تسهیلات اعطا شده توسط تسهیلات یاران: ۳۰.۵٪</p>
۴/۱ درصد بیشتر	<h3>استان‌های کمتر برخوردار</h3> <p>درصد تسهیلات اعطا شده توسط بانک: ۸.۲٪ درصد تسهیلات اعطا شده توسط تسهیلات یاران: ۱۲.۳٪</p>

حرکت در مسیر شمولیت مالی با اتکای به زیرساخت آنلاین

درصد پراکندگی سنی افراد فاقد رتبه

۷۰ درصد تعداد تسهیلات
اعطایی به فاقد رتبه‌ها

تسهیلات خرد در ایران

۷۸۰ همت تسهیلات خرد در ایران در سال ۱۴۰۱ اعطا

شده است که **۴ همت (۰,۵ درصد)** سهم

لندتک‌ها بوده است!

میانگین مدت زمان درخواست تا اعطای تسهیلات:

۳ روز

نمونه موردی : پلتفرم باجت

۶۰ درصد

وامهای ازدواج
اعطایی در تهران

۱۰ هزار

وام ازدواج

۱۶۰ هزار

تسهیلات
BNPL

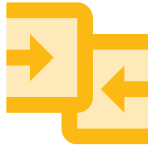
۱۲۰ هزار

مرابحه سازمانی
دیجیتال

درس آموخته‌ها و پیشنهادات

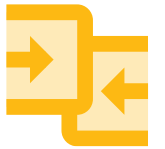

همکاری با بانک

سرمایه‌گذاری

سیاست‌گذاری

درس‌آموخته‌های جهانی در خصوص اقتصاد دیجیتال

- لزوم ایجاد ساختار تنظیم‌گری یکپارچه برای راهبری اقتصاد دیجیتال؛
- توجه به بخش خصوصی و تسهیل سرمایه‌گذاری؛
- توجه به تنظیم‌گری مشارکتی؛
- قرارگرفتن «دیجیتالی‌سازی» در دستور کار کلان دولت؛
- لزوم تعامل بازیگران فعلی و بازیگران جدید؛
- استفاده از سندباکس‌ها و ایجاد چابکی در شناسایی ریسک‌ها؛
- توجه به توانمندسازهای پایه بلند مدت؛

سپاس از توجه شما

